

CİNSEL ŞİDDET
DESTEKSİSTEMİ
NEREDE?

CİNSEL ŞİDDET SONRASI

DESTEK ÇALIŞMALARI

2022 Etki Değerlendirme Raporu

 Cinsel Şiddetle
Mücadele Derneği

Bu yayın İsveç'in finansal desteği ile Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği tarafından yayımlanmıştır. Bu, İsveç'in resmi görüşlerini ifade ettiği anlamına gelmez.

info@cinselsiddetlemucadele.org
cinselsiddetlemucadele.org
csdestek.org

Sosyal Etki Danışmanı/Araştırmacı

Tuba Emiroğlu

Araştırma Asistanı
Sosyal Hizmet Uzmanı
Araştırmacı

Ekin Yıldırım

Tasarım

İçindekiler

Önsöz	6
Bulgulara Dair Kısa Notlar	9
Giriş	11
1- Destek Sistemi Hakkında	14
2- Araştırmanın Yöntemi, Kapsamı ve Sınırlılıklar	15
3- 2022'de Destek Sistemine Kimler Erişti?	16
4- 2022 Yılı Destek Sisteminin Etkisinin Değerlendirilmesi	22
4.1. Destek Sisteminin İşleyişinin Etkiyle İlişkisi	22
4.1.1. Destek Hattı Uzmanları ve Uzmanlarla Kurulan İlk Temas	22
4.1.2 Erişilebilirlik	24
4.1.3. Vaka Takibi	26
4.2. Haklar ve Başvuru Kanalları Konusunda Güçlenme	27
4.2.1. Hukuk Danışmanlığı	27
4.2.2. Ücretsiz Destek Hakkı	28
4.3. Sosyal - Duygusal Güçlenme	29
5- Csdestek.org'un etkisinin değerlendirilmesi	30
6- Sonuç ve Öneriler	39

Önsöz

2022 yılı kadınların ve LGBTİ+'ların derinleşen yoksulluk ve kutuplaşan politik ortamda verdikleri mücadeleleriyle geçti. İktidarın en üst kademelerinden yayılan nefret söylemleri, hedef göstermeler karşısında kurulan dayanışma, mücadelenin büyüyerek devam etmesini sağladı.

Bilindiği üzere 20 Mart 2021 tarihinde bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmış, kadınlara ve LGBTİ+'lara yönelik her türlü şiddetin önü açılmıştı. İstanbul Sözleşmesi toplumsal cinsiyet temelli şiddeti önleme ve şiddet sonrası müdahaleler için LGBTİ+'lar ve kadınlar için en önemli destekti. Psikolojik şiddet, ısrarlı takip, fiziksel şiddet, zorla evlendirme, kadın sünneti, kürtaja zorlama, zorla kısırlaştırma, tecavüz ve taciz dahil tüm toplumsal cinsiyet temelli şiddet türlerini tanımlayan sözleşmede aynı zamanda kadın kavramına önemli bir vurgu yapılıyordu. "Kadına yönelik şiddet", "aile içi şiddet", "kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet" gibi kavramlara yer veriliyordu. Kadınlar ve LGBTİ+'lar, haklarına yönelik bu saldırı karşısında elbette mücadeleyi bırakmadı, hem sokak eylemleri hem de savunuculuk faaliyetleriyle toplumun her kesimini harekete geçmeye çağırdı. 100'ü aşkın kadın ve LGBTİ+ örgütü ve hak savunucusu, fesih kararının iptal edilmesi için Danıştay'a başvurdu. Şubat, Nisan ve Haziran aylarındaki duruşmalarda güçlü bir savunuculuk hayata geçirildi. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği olarak biz de, en temel insan haklarımız, varoluşlarımız ve yaşamlarımız için barolar, meslek örgütleri, sivil toplum örgütleri, demokratik kitle örgütleri ile İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasına dair kararın iptali için Danıştay'daydık. 25 Kasım, 8 Mart ve Onur Yürüyüşleri'ne yönelik saldırılar ve yasaklamalar Türkiye'nin dört bir yanından kadınların ve LGBTİ+'ların seslerini duyurmasını engellemedi, 2022

yılı her türlü engellemelere karşın mücadele ve dayanışmayla geçti. Öte yandan kamu kurumları cinsel şiddet sonrası destek sistemlerini hayata geçirmedi. Tecavüz Kriz Merkezi gibi hayatta kalan odaklı mekanizmalar oluşturulmadı. Kısacası, merkezi yönetimin cinsel şiddete bakışı, yerel yönetimlerin ve sivil toplumun sınırlı kaynakları, seçim gündemi derken cinsel şiddet sonrası hak arama süreçleri de hayatta kalanı destekleyecek şekilde gelişmedi. Ancak her şeye rağmen hayatta kalanlar haklarını aramaktan vazgeçmedi.

Güçlendirme ve Destek Programı olarak cinsel şiddetten hayatta kalanlar ve yakınlarını güçlendirmek ve desteklemek adına yürüttüğümüz faaliyetlere ülkemizde yeterli cinsel şiddet sonrası destek sistemleri ve Tecavüz Kriz Merkezleri olmamasına rağmen 2022 yılında da devam ettik. İki yıldır fizibilite çalışmalarını sürdürdüğümüz cinsel şiddet sonrası başvuru sistemimizi ve başvuru kanallarımızı resmi olarak duyurduk. Derneğimize telefon ve mail yoluyla başvuran 54 kişiye hukuki ve sosyal danışmanlık hizmeti sağladık. Bununla cinsel şiddetten hayatta kalanların haklarından daha fazla yararlanmasını ve hizmetlere daha fazla erişebilmelerini hedefledik. Bu yıl destek ve hizmet sağlayıcı kurumlar ile işbirliklerimizi güçlendirmek için çalışmalara hız verdik. Diyarbakır'da gerçekleşen 25. Kadın Sığınakları Kurultayı'na katılım sağladık ve Türkiyeli feministlerle alana dair deneyimlerimizi paylaştık. Gerek belediyelerde, gerek sivil toplum kuruluşlarında, gerek diğer kamu kurumlarında yönlendirme ve danışmanlık desteği sunan meslek elemanlarının ikincil travmadan korunmaları için süpervizyon desteği almalarının bir hak olduğunu her fırsatta vurgulamaya devam ettik.

csdestek.org'u geliştirmeye devam ettik. Uzman bir editörden destek alarak siteye yönelik geri bildirim çalışmaları yaptık, ihtiyaçlar ve talepler doğrultusunda seçtiğimiz cinsel şiddet sonrası süreçlere dair destekleyici yazıları Türkçe'ye çevirdik. Erişilebilirlik çalışmalarına hız verdik ve csdestek.org'a "Erişilebilir Menü" eklentisi ekledik, sitenin kolay okunur versiyonunu hazırlamaya başladık, "cinsel şiddetin tanımı" ve "başvurabileceğim yerler" bölümlerini kolay okunur hale getirdik, görsel betimlemelerle destekledik.[1] Her sene olduğu gibi bu yıl da İstanbul'da şiddet sonrası destek hizmetleri veren birimleri gösteren Birimler Haritası'nı güncelledik.[2]

[1] Detaylı bilgi için bakınız: <https://www.csdestek.org/tr/kolay-okunur-metin>

[2] <https://www.csdestek.org/tr/harita-hakkinda>

Okuyacağınız araştırma raporunda ise destek sistemimizin haklarını aramak isteyenler üzerindeki etkisini önceki iki yıl ile kıyaslayarak anlamaya çalıştık.[3] Bunun için hayatta kalanların deneyimlerine başvurduk. Destek sisteminin işleyişi ve etki ilişkisini, “destek hattı uzmanlarıyla kurulan ilk temas”, “erişilebilirlik” ve “vaka takibi” başlıklarıyla ele aldık. Hayatta kalanların hakları ve başvuru kanalları konusunda güçlenmesi başlığında hukuk danışmanlığının verimliliğine odaklandık. Destek sisteminin sosyal-duygusal güçlenme noktasında işlevini anlamaya çalıştık. Gerek hayatta kalanların görüşleri, değerlendirmeleri; gerek csdestek.org verilerinin analizi, gerek ekip olarak araştırmacılarla yaptığımız toplantılarla destek sistemimizi nasıl geliştirebileceğimizi tartıştık.

Bu araştırmanın cinsel şiddet sonrası destek birimi kurmaya yönelik çalışmaları teşvik etmesi, bu alanda çalışan kişi ve kurumlara katkı sağlamasını diliyoruz. Araştırma süresince titizlikle çalışan Tuba Emiroğlu’na ve Ekin Yıldırım’a, mücadele deneyimlerini bizimle paylaşan tüm başvuruculara teşekkürlerimizi sunuyoruz.

**CŞMD Güçlendirme ve
Destek Programı Ekibi**

[3] Önceki yılların raporlarına ulaşmak için bakınız: <https://cinselsiddetlemucadele.org/destek-sistemi-programi-yayinlari/>

Bulgulara Dair Kısa Notlar

Bu etki araştırması raporunda, 2022 yılına ait destek sisteminin etkisi önceki iki yıl ile karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Araştırma için destek sisteminin kayıt sistemi olan veritabanı kullanılmıştır, bu veritabanı dernek tarafından yönlendirme ve bilgi desteği sunulan hayatta kalanlar ve yakınlarının onam alınarak kaydedilen demografik bilgilerini içermektedir. Araştırmacılar, dernek ekibinden bağımsız olarak hayatta kalanlar ve yakınlarıyla derinlemesine birebir görüşmeler yapmışlardır. Ayrıca, 2022 yılında destek sistemine başvuran hayatta kalanlar ve yakınlarına anketler gönderilerek destek deneyimleri ve görüşleri araştırma verisi olarak kullanılmıştır.

2022 etki araştırması bir önceki yıl ile karşılaştırma yapma imkanını sağlamaktadır. Bu şekilde, destek sisteminin etkisindeki olası değişiklikler veya gelişmeler değerlendirilebilmiştir. Ayrıca destek sisteminin etkisini anlamak için, csdestek.org adlı web sitesinin Google istatistiklerinden ve kullanıcı anketinden faydalanılmıştır. Bu veriler, web sitesinin kullanımını ve etkisini değerlendirmek için kullanılmıştır.

2022 yılında, cinsel şiddet sonrası destek sistemine başvuru yapan 54 kişi bulunmaktadır. Bu sayı, hem hayatta kalanların kendilerini hem de hayatta kalanlar adına başvuran kişileri içermektedir. 18 yaş altı başvuru kabul edilmediği için tüm başvuru sahipleri yetişkinlerden oluşmaktayken hayatta kalanların %82'si yetişkinken %18'i çocuklardan oluşmaktadır.

Destek sistemine başvuru alma kanalı, %52.7 oranla en çok telefon aracılığıyla olurken, %34.5'lik bir oranla e-posta başvuru yapılan diğer bir kanaldır. Başvuru sahiplerinin %12.7'si ise csdestek.org'u kullanarak destek sistemine erişim sağlamıştır. Destek hattını arayan hayatta kalanlar ve yakınlarına cinsiyetleri hakkında soru sorulmamıştır. Başvuru sahiplerinin cinsiyet kimlikleriyle ilgili bilgiler, kendi beyanlarına dayanarak kaydedilmiştir.

¹ Başvuru sahipleri hayatta kalanın kendisi olabilmekle birlikte; bazı başvurularda hayatta kalanın yakını, aile üyesi, arkadaşı, destek aldığı bir başka kurum veya birimdeki meslek elemanı, maruz kalınan ihlalin tanığı gibi ikincil veya üçüncül kişiler de olabilmektedir. Bu sebeple rapor genelinde başvuru ve hayatta kalan ifadelerinin birbirinden ayrılabilmesi veya birbirini karşılayamayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

2022 yılı etki araştırması sonuçları hayatta kalan ve yakınlarının destek sistemi sayesinde hukuki ve psikolojik destek ihtiyaçlarının büyük ölçüde karşılandığını göstermektedir. Hayatta kalan ve yakınlarının destek hattını arayarak hakları konusunda bilgi düzeylerini artırdıkları da bir diğer sonuç olmuştur. Yönlendirme desteği alan başvuru-
cuların yeni temas ettikleri kurum ve kuruluşların da etkisiyle kendilerini daha az yalnız ve sosyal duygusal olarak daha güçlü hissettikleri görülmüştür.

2022 yılı etki araştırmasının en göze çarpan sonuçlarından bir tanesi sağlanan destek hizmetlerinin ücretsiz olduğunun hayatta kalanlar ve yakınları tarafından çoğunlukla bilinmiyor oluşudur. Destek sisteminin sağladığı yönlendirme ve bilgilendirme desteğinin ücretsiz olduğunu öğrenmek başvuru-
cularda, sürece devam etme yönünde pozitif bir etki yaratmaktadır.

En güçlü şekilde ortaya çıkan etki geçen yıllarda olduğu gibi destek hattı uzmanlarının hayatta kalanlar ve yakınlarına yaklaşımının yarattığı pozitif etkidir. Destek hattı uzmanlarının profesyonel ve duyarlı yaklaşımı, hayatta kalanlar ve yakınlarının yaşadığı olumsuz koşulları azaltmada ve ihtiyaç duyulan desteği tespit etmede kritik bir rol oynamaktadır. Uzmanın güven oluşturması, başvuru-
cuları yargılamadan dinlemesi, gereksinimleri doğrultusunda uygun desteğe yönlendirme sağlaması hayatta kalanların süreç boyunca daha da güçlenmelerini sağlamaktadır.

Destek sisteminin işleyişine dair cinsel şiddete maruz bırakılan hayatta kalan ve yakınları üzerinde destek hattı uzmanının takip aramalarının olumlu etkileri görülmektedir. Bu aramaların, yalnızlık hissini azalttığı, sürece devam etme gücünü arttırdığı görülmüştür. Tüm bu sonuçlara ek olarak bilgi ve yönlendirme desteği sunarak hayatta kalanların süreci daha iyi yönetmelerine katkı sunulduğu anlaşılmıştır.

Son olarak araştırma göstermiştir ki csdestek.org, zamanla daha belirli bir destek hedefine ulaşan ve kullanım amacına uygun bir web sitesine dönüşmüştür. Ziyaretçi sayısında düşüş olsa da, kullanıcılar acil destek ve başvuru yerleriyle ilgili bilgi edinmeye yönelik bir eğilime sahiptir. Bu veriler, web sitesinin dönüşümünü ve kullanıcıların önceliklerini yansıtmaktadır.

Tüm bu veri kaynakları ve değerlendirme yöntemleri neticesinde açığa çıkan araştırma sonuçları etkisini ölçmek ve iyileştirmek amacıyla düşünülmüştür. Bu verilerin analizi ve sonuçları, destek sisteminin etkisini daha iyi anlamak ve gelecekteki iyileştirmeler için bir temel oluşturmak amacıyla kullanılmıştır.

Giriş

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği toplumsal cinsiyet eşitsizliği, cinsel/cinselleştirilmiş şiddet ve toplumsal cinsiyet temelli şiddetin görünürlüğünü artırmak ve bu şiddet biçimlerini önlemek için koruyucu ve önleyici çalışmalar yürütmek amacıyla kurulmuştur. Bununla birlikte, dernek ekibi cinsel şiddetten hayatta kalan ve yakınlarının haklarını öğrenebilmesi ve haklarından yararlanabilmesi için çaba sarf etmektedir.

Bu amaç doğrultusunda dernek, cinsel şiddetten hayatta kalan ve onların yakınlarının hukuki ve sosyal hizmetlere erişimini sağlamak için hak temelli bir yaklaşım benimsemektedir. Bu kapsamda, cinsel şiddete maruz bırakılan yetişkinlerin ihtiyaçlarına yönelik müdahaleler geliştirip uygulamaktadır.

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin çalışmaları arasında, cinsel şiddetin toplumda daha fazla görünür olmasını sağlamak için farkındalık kampanyaları düzenlemek, cinsel şiddetin nedenleri ve sonuçları hakkında araştırmalar yapmak, atölye ve bilgilendirme faaliyetleri yürütmek ve cinsel şiddetten hayatta kalanlar ve yakınlarına psikolojik ve hukuki destek sağlamak yer almaktadır.

Dernek öte yandan, cinsel şiddetle mücadele alanında çalışan kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmakta ve cinsel şiddetin önlenmesi ve hayatta kalanların korunması ve desteklenmesi konusunda politika önerileri geliştirmektedir.

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, hayatta kalanlar ve yakınlarına sağladığı yönlendirme ve destek çalışmalarını “Güçlendirme ve Destek Programı” adı altında yürütmektedir. Dernek, hayatta kalan ve yakınlarından telefon ve e-posta aracılığıyla kendilerine ulaşanlara yönlendirme desteği sunmaktadır. Ayrıca, csdestek.org web sitesi üzerinden öncelikle hayatta kalanlar ve yakınları için yönlendirme, bilgilendirme ve güçlendirme amaçlı içerikler yayınlamaktadır.

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği 2015 yılından bu yana, cinsel şiddetten hayatta kalanların ve yakınlarının başvurularını almaktadır. Fakat, 2019 yılına kadar alınan bu başvurular belirli bir sisteme sahip değildi. Başvuruların belirli bir sistem içinde alınması için ilk adım olarak, 2019 yılı itibariyle hayatta kalanlar ve yakınlarının başvuruları düzenli takip edilmeye başlanmıştır.

2020 yılına gelindiğinde, sistemin bugünkü halinin temelleri atılmıştır. Hayatta kalanların ve yakınlarının başvuruları daha düzenli takip edilir hale gelmiştir ve başvurular için gerekli veriler belirli bir sistemle düzenli olarak toplanmaya başlanmıştır. Başvurular, profesyonel meslek uzmanlarından oluşan bir ekip tarafından alınmakta ve başvurular hukuk danışmanlarına veya ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu kurum ve kuruluşlara erişim ise destek sistemi uzmanlarının tüm Türkiye’de kurmuş olduğu iletişim ağları üzerinden sistemli bir şekilde işlemektedir. Destek sistemi 2021 yılında standart bir düzleme oturtulmuş, veri takip sistemi kurulmuş ve sistematik bir işleyiş mümkün kılınmıştır.

Öte yandan 2020 yılında, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği csdestek.org web sitesi lansmanını yaparak, hayatta kalanlar ve onların yakınlarına destek olmaya devam etmiştir. Bu web sitesi, destek sisteminin önemli bir parçasını oluşturarak öz yardımı destekleyici içeriklere sahiptir.

Sistemin 2020 yılı itibariyle bağımsız bir uzman tarafından etkisi değerlendirilmektedir.² Böylece destek sisteminin 2020’den itibaren yarattığı etkinin hangi alanlarda güçlendiği ya da zayıfladığı, destek sisteminin hangi alanlarda değişim gösterdiği rahatlıkla izlenebilmektedir.

Bu raporda ilk olarak, destek sistemine ulaşan hayatta kalanlar ve yakınlarının demografik verileri analiz edilmiş ve destek sistemi kapsamında oluşturulan veri tabanına iliş-

² https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2022/09/Cinsel_Siddet_Sonrasi_Destek_Calismalari_2021_Etki_Degerlendirme_Raporu.pdf [Son Erişim: 12.03.2023].

<https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2021/06/cs-sonrasi-destek-calismalari-etki-raporu.pdf> [Son Erişim: 12.03.2023].

kin bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme, destek sisteminin kimlere ulaştığını ve bu kişilerin profillerini belirlemeyi amaçlamıştır.

Daha sonra, destek sistemi ile hayatta kalanlar ve yakınları üzerinde nasıl bir etki yaratıldığı araştırma kapsamında yürütülen görüşme verilerine ve uygulanan etki anketi sonuçlarına dayanılarak aktarılmıştır. Bu bölümde, destek sisteminin hayatta kalanlar ve yakınları üzerindeki etkileri, bu etkilerin nasıl hissedildiği ve sistemin yarattığı farklılıklar tartışılmıştır.

Son olarak, bu rapor araştırma sürecinde ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlardan yola çıkılarak geliştirilen önerilerle tamamlanmıştır. Destek sisteminin başarısı ve eksiklikleri, sistemin geliştirilmesi gereken yönleri ele alınmıştır. Raporda sunulan veriler ve öneriler, destek sisteminin daha iyi hale getirilmesinde yol gösterici olabilecek niteliktedir. Bununla birlikte geliştirilen öneriler, destek sisteminin daha fazla kişiye ulaşmasını hedeflemektedir.

1 Destek Sistemi Hakkında

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, 2014 yılında kurulmuş ve cinsel şiddete maruz bırakılanlar ve yakınlarına hak temelli bir yaklaşımla destek olmak amacıyla faaliyetlerine başlamıştır. Dernek, hayatta kalanlar ve yakınlarına yönelik yönlendirme ve bilgilendirme desteği sağlamaktadır. Bu desteği sağlarken de güçlendirmeye dayalı bir yaklaşım benimsemektedir.

2019 yılına kadar derneğe gelen başvurular telefon, sosyal medya hesapları ve e-posta yoluyla tespit edilmekteydi. Ancak bu süreçte, cinsel şiddetten hayatta kalanlar ve yakınları için 5 kişilik bir çalışma grubu oluşturularak başvurulara daha odaklı bir çalışma yürütülmeye başlanmıştır. Bu çalışma kapsamında başvuru ve destek aşamaları kayıt altına alınmış ve veri tabanı oluşturulmuştur.

Dernek, gelen başvuruları sistematize etmek ve bu süreci daha da geliştirmek amacıyla 2020 yılında bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda, başvuru ve destek süreçleri detaylı bir şekilde ele alınarak, gelecekteki çalışmalar için bir yol haritası çizilmiştir. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, cinsel şiddete maruz bırakılanlar ve yakınlarına yönelik destek çalışmalarına devam etmektedir. Dernek, hayatta kalanların ve yakınlarının ihtiyaçlarına göre şekillenen bir yaklaşımla çalışmalarını sürdürmekte ve bu süreci sürekli olarak gözden geçirerek geliştirmektedir.

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, destek sisteminin etkisini ölçmek için bağımsız uzmanlarla işbirliği yapmaktadır. Elde edilen verilerin raporlaştırılmasıyla, 2020-2021 yılı etkisini ortaya konulmuştur. Söz konusu etki raporları, gelecek yıllar için öneriler geliştirmeye olanak tanımanın yanı sıra destek ve güçlendirme sisteminin geliştirilmesine yardımcı olmaktadır. Okumakta olduğunuz bu rapor ise destek sisteminin 2022 yılındaki etkisini ortaya koyarken, geçmiş yıllardaki etki sonuçlarıyla da karşılaştırma fırsatı sunmaktadır.

2 Araştırmanın Yöntemi, Kapsamı ve Sınırlılıklar

2019 itibariyle Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği tarafından yürütülen destek sisteminin 2022 yılına ait etkisinin araştırıldığı bu çalışmada farklı araştırma yöntem ve tekniklerine başvurulmuştur. 2021 yılı etki araştırma yöntemlerinde olduğu gibi bu yıl da bire bir derinlemesine görüşme, anket ve masabaşı araştırma yöntemlerine başvurulmuştur.

Destek hattına telefonla ulaşan hayatta kalan ve yakınlarının sisteme kayıtlı iletişim numaraları kullanılmıştır. İlk olarak destek hattı uzmanı tarafından hayatta kalan ve yakınları aranarak yapılacak olan derinlemesine görüşmeler için ön onay alınmış ve kişiler etki araştırmasının içeriği ve gizliliğine dair bilgilendirilmiştir. Araştırma ekibi, bu aşamaların ardından hazırlanan görüşmeci listesi doğrultusunda görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 6 kişi ile derinlemesine görüşme yapılmıştır.

Hayatta kalan ve yakınlarının bilgilerinin yer aldığı veritabanı, içerdiği verilerin gizliliğinden dolayı dernek ekibi tarafından anonim bir hale getirilerek araştırma verisine dönüştürülmüştür. Böylece 2022 yılında destek sistemine başvuran hayatta kalan ve yakınlarına dair araştırma verisi sunacak demografik veriler bağımsız araştırmacı ile paylaşılmıştır.

Destek sistemine e-posta ve telefon aracılığıyla ulaşan hayatta kalan ve yakınlarına uygulamak amacıyla hazırlanan anket, çevrimiçi forma dönüştürülmüş ve tüm başvurularla paylaşılmıştır. 54 kişi ile paylaşılan ankete katılım oranı oldukça düşük kalmıştır. Hayatta kalan ve yakınlarının anket katılım oranlarındaki bu düşüklük araştırmanın konu kapsamına dahil edilmiş ve sebepleri anlaşılmaya çalışılmıştır.

Öte yandan, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği ekibiyle gerçekleştirilen derinlemesine görüşmeler neticesinde sistemin son üç yılda gelmiş olduğu nokta ve bu süreçte kritik süreçlerin etkisi mercek altına alınmıştır.

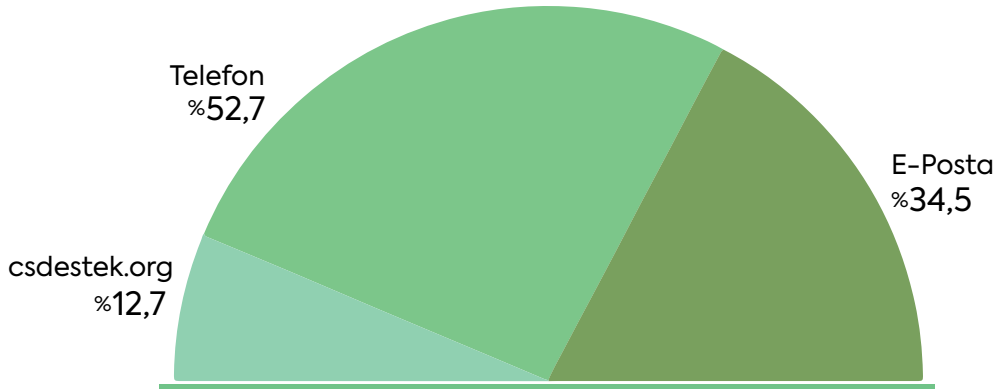
Son olarak, 2022 yılına dair cdestek.org'a ait erişilebilen google analytics verileri ve istatistikleri ile yine cctestek.org'da yer alan kullanıcı anketlerinin sonuçları incelenmiş ve web sitesinin görünürlüğü/bilinirliği ve kullanım biçimlerine dair bir analiz yapılmıştır.

3 2022'de Destek Sistemine Kimler Erişti?

Destek sisteminin hayatta kalanlar ve yakınları üzerindeki etkisinin araştırıldığı bu raporda, hayatta kalanlar ve yakınlarına dair demografik bilgiler bu başlık altında analiz edilmiştir. 2022 yılına ait veritabanı bilgileri ele alınarak, cinsel şiddetin yaygınlığı ve görülme biçimleri ile cinsel şiddet sonrası yapılan yönlendirme desteği incelenmiştir. Öte yandan, yetişkin ve çocuk tüm başvuruların ortak ele alındığı veriler derneğe yapılan başvuru kanalı, başvuru yapılan ülke/şehir, derneğe ulaşım şekli, hayatta kalanların beyan edilen cinsiyeti gibi faktörler üzerinden analiz edilmiştir.

Verilerin bir kısmında ise hayatta kalanın kendisi ile hayatta kalanın yakınlarını ayırt etmek mümkün olmamıştır. Bu nedenle, "başvurucu" adlandırması iki grubu da kapsayacak şekilde kullanılmıştır. Ayrıca 2022 yılında, 2021'den farklı olarak çocuk ve yetişkin verileri ayrıştırılmadan yorumlanmıştır.

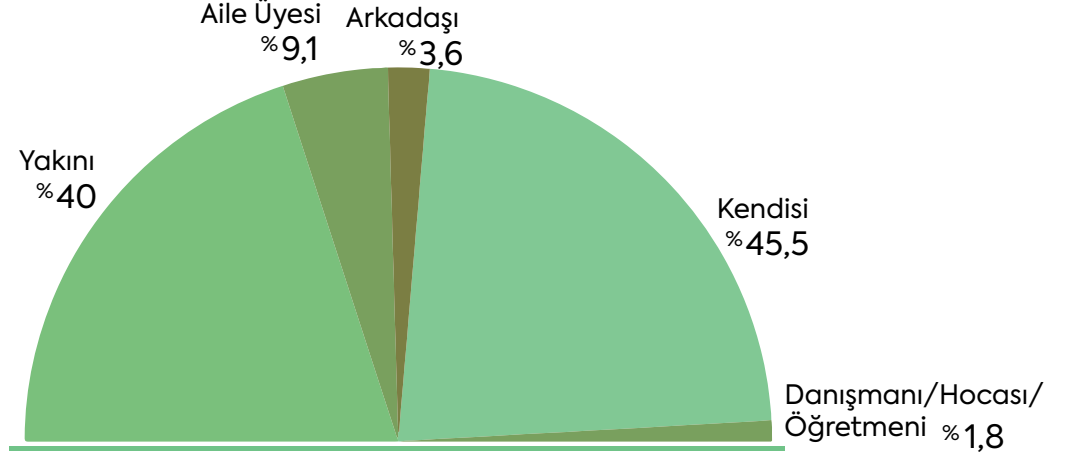
Başvuru Kanalı

Grafik 1: Hayatta Kalan ve Yakınlarının Başvuru Kanalı

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin destek sistemiyle ortaya koyduğu etkiyi anlamak adına başvuruların hangi kanal aracılığıyla derneğe ulaştığını bilmek kritiktir. 2022 yılında destek sistemine yapılan başvuruların %52.7 oranla en çok telefon aracılığıyla olduğu görülmektedir. Hayatta kalanlar ve yakınlarının ikinci en çok tercih ettiği başvuru şekli %34.5'lik bir oranla e-posta iken, başvuru yapanların %12.7'si csdestek.org'u tercih etmiştir.

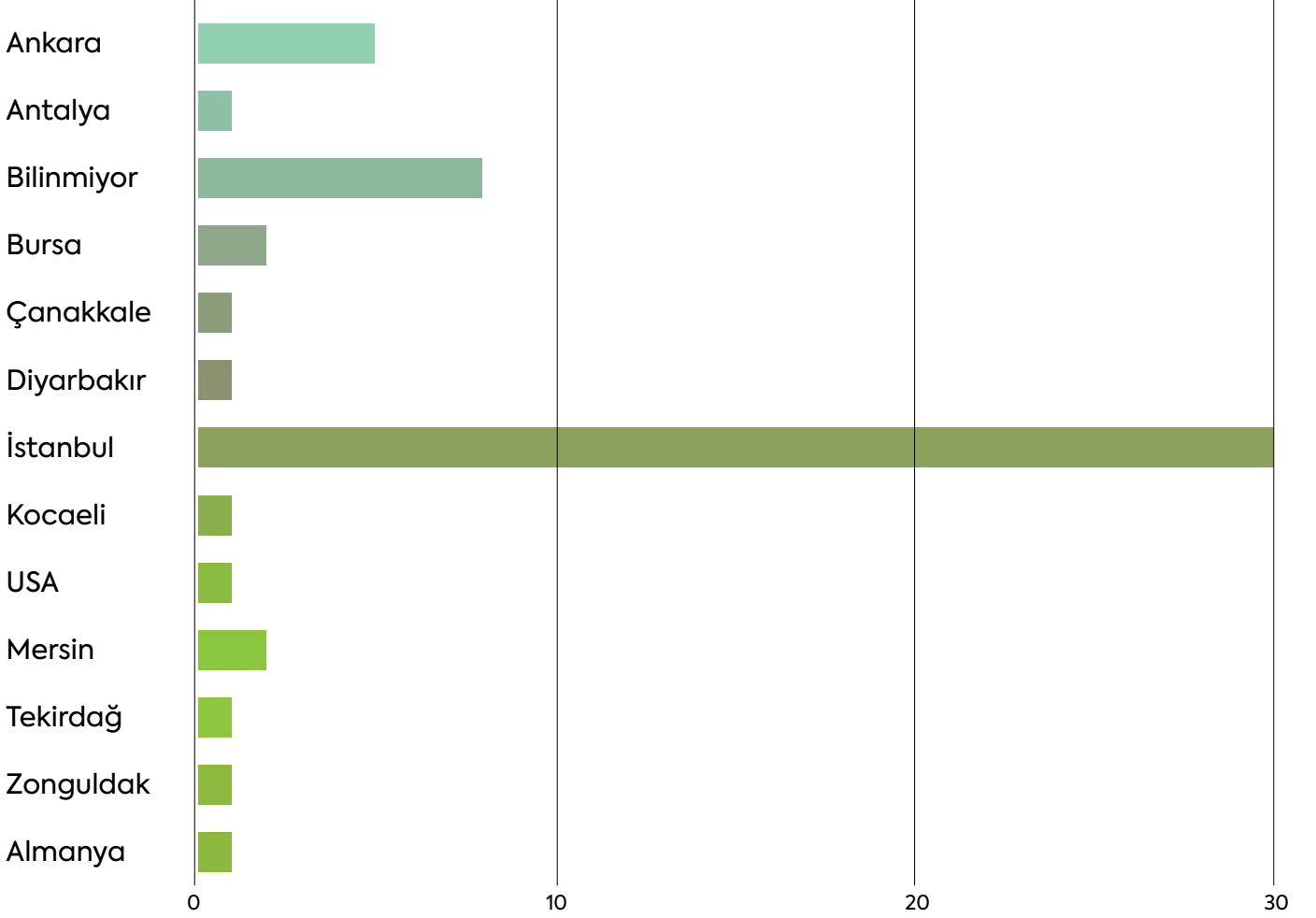
Başvurucunun Yakınlık Derecesi

Grafik 2: Başvuru Yapanın Hayatta Kalana Yakınlığı

2022 yılında, hayatta kalanların %45.5'inin derneğe doğrudan kendisinin başvurduğu görülmektedir. Hayatta kalanın maruz bırakıldığı cinsel şiddeti derneğe taşıyan yakınların %40'ının komşu ve tanıdık vs. gibi yakın çevreden olduğu, %9.1'inin aile üyelerinden oluştuğu görülmektedir. Hayatta kalanlar adına başvuru yapan diğer yakınların oranı ise arkadaşları ve danışmanları/hocaları/öğretmenleri arasında değişkenlik göstermektedir. Yukarıdaki grafikte görselleştirilen bu durum cinsel şiddetten hayatta kalanların genellikle sessiz kalmama ve destek arayışında olduğunu göstermektedir.

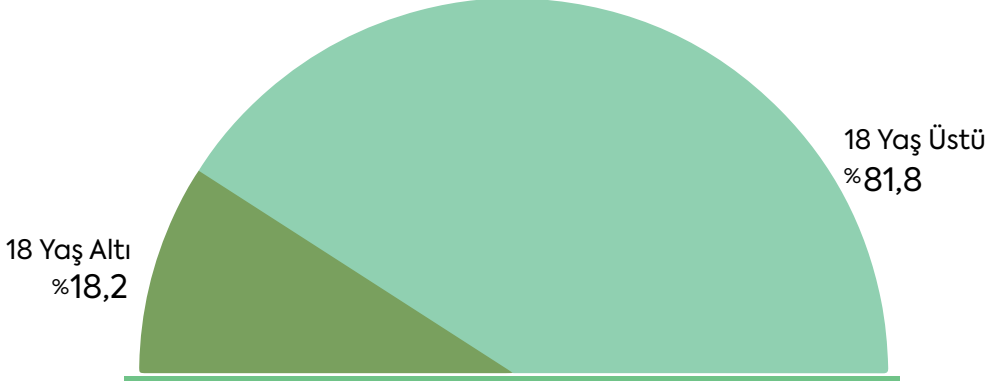
Başvuru Yapılan Ülke/Şehir

Grafik 3: Başvuru Yapılan Ülke ve Şehir

Grafik 3'de görülebileceği gibi, hayatta kalanlar ve yakınları tarafından yapılan başvuruların %54.5 oranıyla yarısından fazlasının İstanbul'dan yapıldığı görülmektedir. Başvuruların %14.5'inin nereden yapıldığı bilinmese de, %9.1'i Ankara'dan yapılmıştır. Bursa, Mersin, Antalya ve Tekirdağ gibi diğer şehirler de sıralamada yer almaktadır. Ayrıca, 2022 yılında derneğe Amerika ve Almanya gibi ülkelerden de başvurular yapılmıştır. Ancak, bu başvuruların hayatta kalanlar mı yoksa yakınları mı tarafından yapıldığı ve ritabanında detaylandırılmamıştır. Başvuruların coğrafi dağılımı, cinsel şiddetin Türkiye'nin farklı şehirlerinde ve hatta Türkiye dışındaki ülkelerde de görülebildiğini göstermektedir. Başvuruların yarısından fazlasının İstanbul'dan gelmesi dikkat çekicidir.

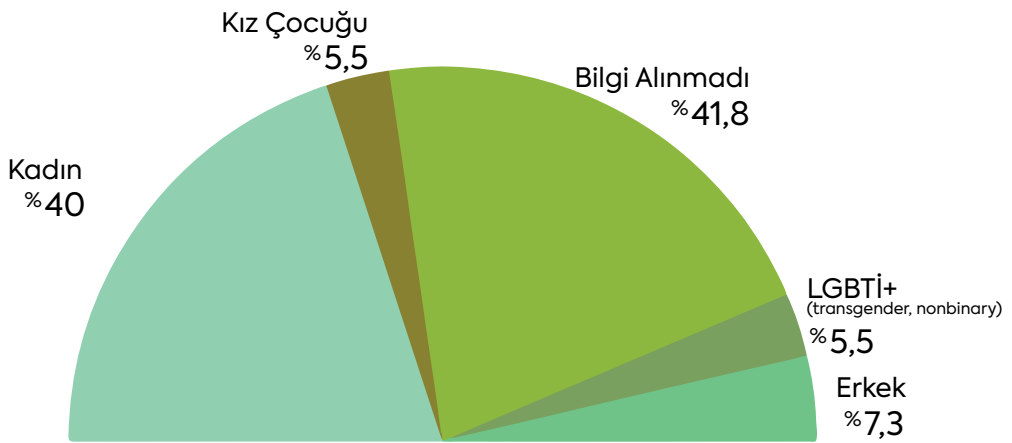
Hayatta Kalanların Yaş Gruplarına Göre Dağılımları

Grafik 4: Başvurucuların Yaş Grupları

2022 yılı veritabanına işlenen bilgilere göre, derneğe başvuranların çoğunluğu yetişkinlerden oluşmaktadır. Yaş skalası hakkında detaylı bilgi veritabanına işlenmemiş olup, yukarıda yer alan grafik derneğe başvuranların yalnızca genel yaş dağılımını yansıtmaktadır. Buna göre hayatta kalanların %81.8'i yetişkinlerden, %18.2'si ise çocuklardan oluştuğu görülmektedir. Yetişkin ve çocuk ayrımını gösteren bu grafik için, 18 yaş altı hayatta kalan başvurularının bir yetişkin tarafından yapıldığını hatırlatmakta fayda vardır.

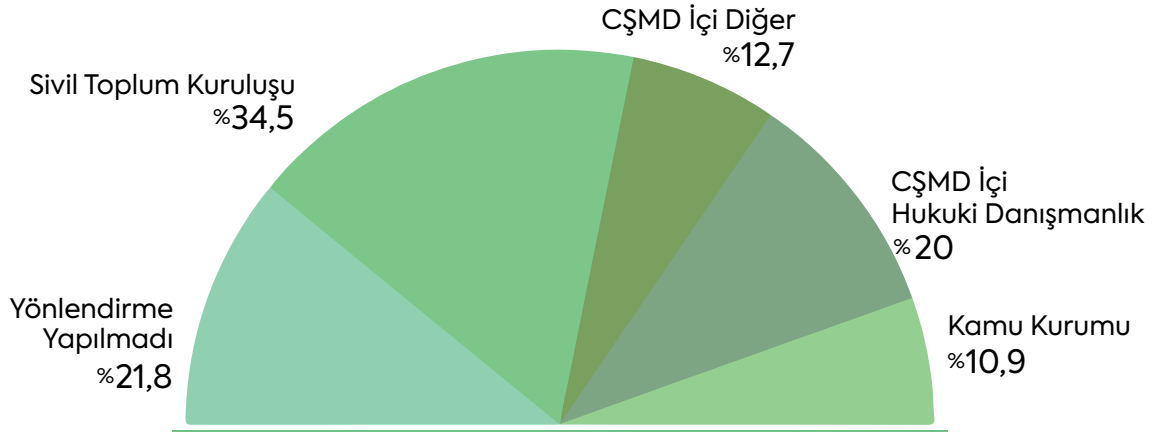
Başvurucuların Beyan Ettiği Cinsiyet

Grafik 5: Beyan Edilen Cinsiyet

Veritabanına kaydedilen cinsiyet verilerinden, bu kategorinin işaret ettiği verinin hayatta kalanın kendisine mi yoksa yakınına mı ait olduğuna ulaşılammaktadır. Aynı şekilde grafikte yer alan cinsiyet verileri yetişkin ve çocuklar arasında da bir ayrıma da dayanmamaktadır. Bu durumun sebebi ise başvurular esnasında başvurucuyla cinsiyet kimliğine dair bir soru yöneltilmemesidir. Hayattta kalan ve yakınlarına ait veritabanında cinsiyet kimlikleri hakkında yer alan veriler, atanmış veya beyan edilen cinsiyetlerine göre sınıflandırılmıştır. Bu bilgilere dayanarak, yukarıdaki grafikte gösterildiği gibi başvurucuların %40'ının “kadın” olarak kategorize edildiği görülmektedir.

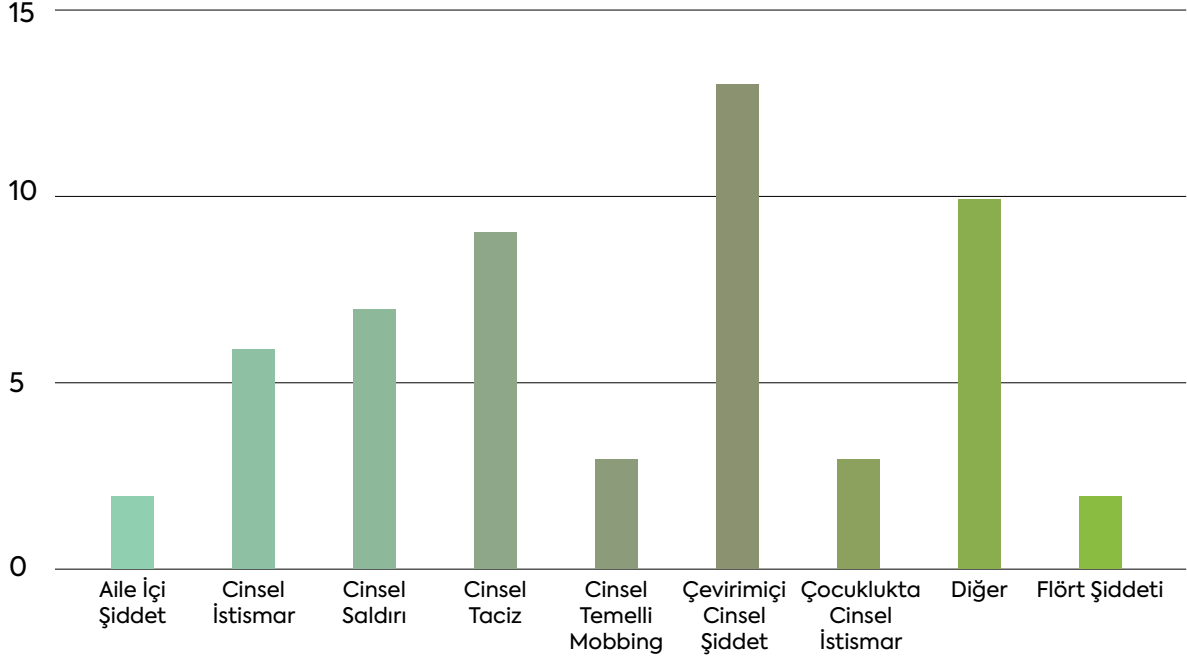
Yönlendirilen Birimler

Grafik 6: Yönlendirme Yapılan Birimler

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, destek sistemi aracılığıyla kendilerine başvuruda bulunan hayatta kalan ve yakınlarının %78.2'sine yönlendirme desteği sunmuştur. Yapılan yönlendirmeler dernek içi birimler, farklı bir sivil toplum kuruluşları ya da kamu kurumu olabilmektedir. Öte yandan %21.8'lik bir oranda, yönlendirme yapılmamış; haklarına ilişkin bilgilendirme yapılmıştır.

Başvuru Nedeni - Şiddet Türü

Grafik 7: Başvuru Sebebi

Veri analizi, 2022 yılına ait veritabanını inceleyerek hayatta kalanların maruz kaldığı cinsel şiddet türlerine dair bilgiler sunmaktadır. Buna göre, hayatta kalanların %23.6'sı çevrimiçi cinsel şiddete maruz bırakılmıştır. İkinci en yaygın sonuç ise yukarıdaki grafikte yer alan cinsel şiddet türlerinin dışında kalan %18.2 oranıyla "diğer" kategorisidir. Bu verileri takip eden cinsel taciz, cinsel saldırı ve cinsel istismar sırasıyla en yaygın şiddet türleri arasındadır. 2022'de kayıt altına alınabilen şiddet türlerinin 2021 yılına göre oransal bir farklılık gösterdiği gözlemlenmektedir. Cinsel saldırının 2021 yılında en yüksek kategori olurken, 2022 yılında ise en yüksek görülen şiddet türünün çevrimiçi cinsel şiddet olduğu görülmüştür.

4 2022 Yılı Destek Sisteminin Etkisinin Değerlendirilmesi

4.1. Destek Sisteminin İşleyişi ve Etki İlişkisi

• 4.1.1. Destek Hattı Uzmanları ve Uzmanlarla Kurulan İlk Temas

Destek hattı uzmanlarının etkisinin değerlendirildiği bu bölümde öncelikle destek sistemi uzmanlarından bahsetmek önemlidir. Sistem bünyesinde destek hattının sistemli bir hale getirildiği gündən bu yana bir sosyal hizmet uzmanı ve bir avukat görev almaktadır. Sistemin etkisini ortaya en iyi şekilde koyan unsurun destek hattına ulaşanların, sistem uzmanlarıyla kurulan ilişki ve iletişim biçimi olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu iletişimin şekli ve içeriği hayatta kalan ve yakınlarının sürece devam etme gücünü doğrudan etkilemekle kalmayıp, onları sosyal-duygusal anlamda güçlendirmektedir.

Destek hattıyla kurulan temas sürecinde, hayatta kalanlar ve yakınları ile sağlanan iletişim oldukça önemlidir. Görüşmecilerin neredeyse tamamı, sürecin başarısı için uzmanın rolünün kritik olduğunu belirtmiştir. Hayatta kalan ve yakınlarını sosyal ve duygusal açılardan güçlenmelerinde 2021 yılında olduğu gibi bu yıl da destek hattı uzmanları en büyük role sahiptir.

- Canım sıkıldığı zaman kafama bir şey takıldığı zaman saat beşe kadar [destek hattını] arıyordum sorumu soruyordum. Daraldığım zaman bunaldığım zaman arıyordum. Zaten ben normalde biriyle böyle çok samimi konuşmam ama böyle ses tonu bile bana sıcak gelse böyle rahatlıkla anlatıyorum. Bir arkadaşınız var mesela telefonu açan, onunla da öyle olmuştu. Sesi bile huzur veriyor. (Görüşmeci I)
- Gayet iyi yardımcı oldu. Böyle bir süreçte önemli olan kullandığı kelimeleri vs. seçebilmesi. Bu konuda herhangi bir yanlışı olduğunu düşünmüyorum. Aklımda kalırdı çünkü aklımdan silinmeyen yanlışlarla karşılaştım. Dernekle ilgili değil başka kurumlarda, hastanelerde vs. konuyla ilgili saçma sapan doktorlarla falan karşılaştım yani. (Görüşmeci II)
- Çok güzel karşılandım. Çok güzel dinlediler beni ve çok yardımcı oldular ilk etapta. Derneğin yardımı ve dilekçelerle birlikte çocuğumu aldım yanıma. Sonra çocuğumun gelişimi açısından bir program hazırladık. (Görüşmeci III)

Görüşmeciler anlatılarında da görüldüğü gibi, hayatta kalan ve yakınları destek hattıyla kurdukları ilk temas esnasında kendilerini rahat ve güvende hissetmişlerdir. Bu durum, hayatta kalan ve yakınlarının hem hukuki destek hem de şifalanma süreçlerinde de olumlu bir etkiye sahip olmaktadır. Öte yandan, yapılan saha araştırmasında destek hattı uzmanlarının profesyonel yaklaşımının özellikle ilk temasta hayatta kalanın uygun desteği keşfetmesinde önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu konuda negatif görüş bildiren katılımcı görüşleri de mevcuttur. Ancak genel bir değerlendirme yapıldığında destek hattıyla kurulan ilk temasın pozitif etki yarattığı görülmektedir.

● Fakat ilk intibaa da ilk telefon konuşmasında sadece anlattığım konuyla hiçbir ilgileri yokmuş ya da işte” biz bir araştırılalım da sana dönüş yapalım” gibi bir şey dendi aslında. Bu aslında açıkçası ilk telefon görüşmesinde beni üzdü. Böyle bir cevap beklemediğimi söyleyebilirim eleştiri için.

Destek sistemi uzmanının önemli bir etkisi de hayatta kalanın ihtiyaçlarını tespit etmek olabilir. Bu ihtiyaçları desteği talep eden hayatta kalan ve yakını da tespit edememiş olabilir. Bu noktada başvuru sahiplerinin ihtiyaçları doğrultusunda bir rota çizmek için, alanda deneyimli uzmanların desteği kritiktir. Destek hattı uzmanlarının, destek hattına ulaşan kişilerin ihtiyaçlarını doğru bir şekilde tespit ettiği ve onları en uygun destek sistemine yönlendirdiği görülmektedir. Bu konu destek sisteminin pozitif etkisini açıkça ortaya koymaktadır.

● Bu dernekle böyle bir yol çizmeseydim, bu şekilde ilerlemeseydim çok eksik olurdu her şey. Mesela bu derneğin bana kattığı %40 hemen hemen yolun yarısını onlarla ilerledim yani çünkü ben bilmiyorum onları arıyorum. Evet arkadaşımın vesilesiyle ben kendileriyle buluştum ama. Mesela şöyle evet ben bilmiyorum ve bilmediğimi soruyorum ama yanıtımı aldığım için he diyorum demek ki benim şunu yapmam lazımmış diyorum ve bunu yapıyorum. Avukatımın olmadığını söylüyorum. Ben daha barodan nasıl avukat alınacağını bile bilmiyorum. Çünkü benim hayatımda hiç mahkeme gibi bir sıkıntı olmadı. Böyle bir şey hakkında hiçbir fikrim yoktu. Bilmediğim için çok çok iyi oldu dernekle görüşmek. Çünkü gram bir şey bilmiyordum. Her bilmediğimde de sordum, utanmadım da çekinmedim de. İlk başta biraz oluyor tabii ama açıyorlar seni.

Yapılan saha araştırması neticesinde destek hattı uzmanları, kendilerine başvuran hayatta kalan ve yakınlarını, ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirmek için başvurucudan gerekli süreyi talep edebildiği görülmektedir. Bu süre zarfında, destek hattı uzmanı konuya uygun bir kurum ve kuruluş için araştırma yaparak başvuruculara gerekli geri dönüş sağlamaktadırlar. Ayrıca, danışılan konuyla ilgili herhangi bir bilgiye sahip olmayan uzmanlar, hızla araştırma yaparak başvuruculara bilgi aktarabilmektedir. Bu yaklaşım, hayatta kalanlar ve yakınlarına güvende hissetme ve destek hissi vererek olumlu bir etki yaratmakta ve destek hattının başvurucular üzerindeki pozitif etkisini açığa çıkarmaktadır.

- Yani derneğin varlığını bilmek o süreçte, karşı tarafın yardımcı olmak için elinden geleni yaptığını görmek, araması, sizi tekrar arayacağım dediğinde, beş dakika sonra arayacağım dediğinde gerçekten beş dakika sonra geri dönmesi yani böyle endişeli ve güven vermeyen bir durumda olan bir insan için çok önemli. O nedenle ben yeterince iyi ilgilendiklerini düşünüyorum.
- Bilgili de olduğunu gördüm arkadaşın. Bilmediğinde de bilmediğini söyleyen birisiyle muhatap olmak iyiydi. Bunu bilmiyorum araştırıp hemen döneceğim dedi mesela. Araştırdı, birkaç avukata sordu ve döndü sorduğum bir soruyla ilgili. Bence süreç iyi yönetildi ve ilerletildi yani X Hanım [destek hattı uzmanı] tarafından da.
- Özgürleşmeyi zaten düşünüyordum. Onun için direkt güvenerek, artık ne olduğunu sorununun, neden özgürleşmek istediğimi net olarak ifade ettim. O da beni dinledi, rahatladım. Sonra, bana merkez araştırdı nerelere gidebileceğime dair.

• 4.1.2 Erişilebilirlik

Destek hattının etkisine bakarken uzmanların yanı sıra hattın erişilebilirliği de bir diğer etken olarak değerlendirilmektedir. Destek hattını yalnızca mesai saatleri içinde hizmet vermesi, acil durum hattı gibi 7/24 ulaşılabilir olan bir sisteme kıyasla daha kısıtlı bir işleyişe sahip olduğunu göstermektedir. 2021 yılının etki araştırma raporunda bu konuyla ilgili olarak hattın neden 7/24 açık olmadığı ve aktif olduğu saat ve günlerin açık

bir şekilde sosyal medya ve web sitesi gibi platformlarda açıkça belirtilmesi gerektiği önerilmiştir. Bu önerinin 2022 yılında uygulandığı saha çalışması sırasında da açıkça ortaya çıkmıştır. Görüşmeciler; destek sistemine erişim konusunda genel olarak sorun yaşamadıkları, sistemi hangi gün ve saatlerde aramaları gerektiği konusunda bilgi sahibi oldukları görülmüştür.

2022 yılına ilişkin araştırma bulguları destek hattı erişilebilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. 2021 verileri ile kıyaslandığında hayatta kalan ve yakınlarının destek hattına daha kolay erişim sağladıkları görülmektedir. Ancak burada hatırlatılması gereken kritik nokta ise 2022 yılı saha verilerinin 2021'e oranla oldukça kısıtlı olmasıdır.

- Derneğe erişimle ilgili bir sorunum olmadı. Birkaç kez konuştuk ama inanın gün içinde üç dört olmuş olabilir sonraki gün de bir kontrol amaçlı arama oldu. (Görüşmeci II)
- Dernekle düzenli bir şekilde telefon görüşmelerimiz oldu. Mesela örnek veriyorum saat beşe kadar ben onları arayabiliyordum. Biliyordum da takip ediyordum... Belirli bir saatleri var onların mesela ben X hanımla yanlış hatırlamıyorsam cumadan cumaya görüşebiliyorum sadece. Sadece cuma günleri arayabiliyordum hukuk danışmanını. Arıyordum meşgul ise bana sonradan dönüş yapıyordu.

Destek hattına erişim konusunda görüşmecilerin herhangi bir sorun yaşamadığı tespit edilmiştir. Öte yandan, bu yıl destek sistemine başvuru sahiplerinin destek hattına belirli gün ve saatlerde ulaşabilecekleri konusunda farkındalıklarının yüksek olduğu, uzmanlara ulaşabilecekleri zaman dilimlerine süreç içerisinde uyum sağladıkları görülmektedir.

Bir diğer konu ise hayatta kalan ve yakınlarını destek hattını ihtiyaç duydukları zamanlarda çekinmeden rahatlıkla arayabilmeleridir. Bu durum, başvuru sahiplerinin destek hattının ucundaki uzmanlarla kurmuş oldukları güvenli ilişkinin bir sonucu olarak bu başlık altında bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

- Hukuk danışmanı ile süreç ilerlerken de sık sık görüşüyorduk. Farklı bir konu olduğunda sürece dair kendisini hemen arayabiliyordum. Bazen ara ara kendisi de arıyordu beni süreç hakkında.

• 4.1.3. Vaka Takibi

Hayatta kalan ve yakınlarına sunulan bilgilendirme ve yönlendirme desteği, şifalanma süreçlerinin devamını sağlanması adına destek hattı uzmanı tarafından takip edilmektedir. Bu yıl da 2021 yılında olduğu gibi sürecin işleyişine dair sosyal hizmet uzmanı tarafından aranmak onları daha az yalnız hissettirmektedir.

- Beni hep arıyorlardı. Whatsapp'tan yazıyorlardı, görüşüyorduk hiç yalnız bırakmıyorlardı. Cuma günleri bizim danışmanlık günümüzdü her cuma görüşüyorduk. "Bir değişiklik var mı? Konu nasıl ilerliyor?" gibisinden. Bu sebeple her cuma bir görüşmemiz vardı.
- Destek hattı uzmanı özellikle sürekli arıyordu beni. En başta çok sık arıyordu. Ben iyileştığım zaman daha iyi olduğum zamanı üstünden belirli bir süre geçtiği zaman ona da ben zaten iyiyim dediğim için ara ara aramaya başladı. Çok hassas olduğum zaman belirtiyordum destek hattı uzmanı X Hanıma. O zaman çok sık arıyordu. Onu düşünüyorum mesela benden hariç kaç bin tane daha vardır ilgilendiği. Öyle düşünmek gerekiyor ona göre bence çok iyi yani bu kadar takip edip araması.

Yapılan saha çalışmasında hayatta kalan ve yakınlarının, destek sistemine başvurduktan sonra destek hattı uzmanı tarafından sürecin işleyişine dair aranmaları onları süreç içinde tutmaya katkı sağladığı görülmüştür. Destek hattı uzmanları tarafından aranarak sürece dair kontrol sağlanması, halihazırda yönlendirme desteği yapılan veya yönlendirme aşamasında olan hayatta kalan ve yakınları üzerinde pozitif bir etki yaratmaktadır. 2021 yılı verileriyle karşılaştırmak gerekirse, destek sürecinde dernekle yeniden iletişim kurmamış olan başvuru sahiplerinin daha negatif bir anlatıyla süreçten bahsettikleri görülmüştü. 2022 saha verilerinde böyle bir bulguya rastlanmamaktadır. Ancak yine hatırlatmak gerekir ki bu yıl bu konuda negatif bir anlatıya rastlanmamış olması araştırma verilerinin eksikliğinden kaynaklı olabilmektedir.

4.2. Haklar ve Başvuru Kanalları Konusunda Güçlenme

• 4.2.1. Hukuk Danışmanlığı

Destek hattını arayan hayatta kalan ve yakınlarının bazen yalnızca bilgi almak için, bazen yönlendirme desteği talebinde bulunmak için aradığı söylenebilir. Ancak hem 2021 hem de 2022 yılında gerçekleştirilen etki araştırması verilerine bakıldığında birçok başvurucunun hakları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığına da rastlanmıştır. Hukuk danışmanlığının en önemli etkisi başvurucuların yasal hakları konusunda bilgilerini artırmak olmuştur.

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği bünyesinde yürütülen hukuk danışmanlığı doğrudan ulaşılabilen bir hatta sahip değildir. Destek hattına ulaşan hayatta kalan ve yakınlarının talebi ve ihtiyacı doğrultusunda derneğin avukatına sosyal hizmet uzmanı tarafından yönlendirilmektedir.

Bu yönlendirme sonucu hayatta kalan, haklarını öğrenmek, başvuru kanalları hakkında bilgi sahibi olmak, hukuksal süreçte karşılaşılabilecek aşamaları öğrenerek güçlenmektedir.

- Dernek olmasaydı yine avukatım vardı ama öyle bir durumdayım ki bir tane avukatım olmasını bile istemedim. Gerekirse 10 tane avukatım olsun. Çünkü yetmiyor yani öyle bir düşünceye kapılıyorsun. Bana yetmiyordu kendimi güvende hissetmiyordum.
- Hukuk danışmanlığı aldım. Ondan sonra zaten çocuğumu yanımda aldım dilekçeler sayesinde. O şekilde gelişti.
- Valla o da sağ olsun iletişime geçtiğimizde hiç cevap vermemezlilik ve dinlememezlilik yapmadı. Sağ olsun dilekçelerimizde falan yardımcı oldu. Dilekçelerimi falan hukuk danışmanı ile birlikte hazırladık.

• 4.2.2. Ücretsiz Destek Hakkı

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği bünyesine sağlanan tüm yönlendirme destekleri gibi hukuk danışmanlığı da ücretsizdir. Ancak bu bilgiyi hayatta kalan ve yakınlarından bilmeyen başvuru sahiplerinin olduğu tespit edilmiştir. Böyle durumlarda derneğe başvuru yapan bazı hayatta kalan ve yakınları kendilerinden herhangi bir ücret talep edilip edilmeyeceğine dair endişe duymaktadır. 2022 yılında yapılan etki araştırmasının saha verileri bu bilgilerin derneğin web sitesinde daha açık bir şekilde yer alması gerektiğini göstermiştir. Başvuru sahiplerinin, aldıkları destek hizmetinin ücretsiz olduğunu öğrenmeleri, sürece devam etme konusunda motivasyonlarını arttıran bir etki yaratmaktadır.

Sistemin sunduğu ücretsiz desteklerin başında cdestek.org web sitesinde yer alan haklar ve öz yardım bilgilerinin açık kaynak olarak sunulması gelir. İkincisi sosyal hizmet uzmanı, sisteme ulaşan hayatta kalanları ücretsiz hizmet alabilecekleri kamu kurumu ve sivil toplum örgütlerine yönlendirmektedir. Son olarak sistem hayatta kalanlara ücretsiz hukuk danışmanlığı desteği sağlamaktadır.

 [Destek hattı uzmanı] bana e-maile bazı bilgiler gönderdi. Çocuklarımdan falan bahsettiğimde. Bazı dosyalar okumam ve bilgilenmem için. Bu şekilde kapı açıldı. Fark etmemi sağladı. Zaten ben çok açtım. Ben bulmayı seçmişim zaten. X Hanım da [destek hattı uzmanı] destekledi ve gözümü açtı yani öyle diyeyim.

2021 yılı araştırma verileri hukuk danışmanlığı desteği alan başvuru sahiplerinin en başta avukat ile görüşmekten, ücretli olma ihtimali nedeniyle çekindiğini göstermektedir. Bunun en temel sebebi ise kendilerinden ücret talep edilmesine dair yaşadıkları endişedir.

 Ben dernek dışı avukatlarla da görüştüm. Direkt bana daha konuyu dinlemeden konuya vakıf olmadan ilk söyledikleri şey hep paraydı. Tek derdi para bunların gibisinden düşünüyordum. Böyle olan bir avukat ne kadar benim yanımda olacak ne kadar savunacak ki diye düşünüyordum. Ama dernekte kesinlikle öyle değildi. Mahkemeye bile gitsem yanımda olduğunu hissediyordum gerçekten. Arkamda birileri var hissiyatını bana vermişlerdi.

 Ücretsiz olmasını çok büyük etkisi var süreçte. Dilekçelerimi birlikte hazırlıyorduk.

Bir de tereddütler oluyor para alırlar mı? Bu süreçlerde karşımıza hep para çıkıyor bizim. Hani kimin kapısını çalsak ilk öncelik para. Benim de bir tedirginliğim vardı hani paraya dönecek mi ki dernek belli bir saatten sonra. Ama para da değil konu bir şekilde bulur buluştururuz ve veririz ama işin içine para girince sanki ticaret yapılmış gibi oluyordu. Ama ÇŞMD ne güzel tamam para kelimesini kullanmadı ticaret yapmıyorlar benim yanımda olmak istiyorlar diye hissettim. Tamam ya benim yanımdalar dertleri para değil bu insanların.

• 4.3. Sosyal- Duygusal Güçlenme

Yalnız/Çaresiz Hissetmeme ve Sürece Devam Etme Gücü

Destek sistemine ulaşan hayatta kalan ve yakınlarıyla sağlanan görüşmeler neticesinde cinsel şiddet sonrası yaşanan yalnızlık ve çaresizlik hissiyatının en çok vurgulanan konulardan biri olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde 2021 yılında da hayatta kalanlar tarafından en çok dile getirilen duygu yalnızlık hissidir. 2022 yılında da hayatta kalan ve yakınlarının hissettiği yalnızlık ve çaresizlik hissiyatlarının destek sisteminin etkisiyle minimum düzeye indiği görülmüştür. Bu durumun en güçlü nedeninin, dernek tarafından sağlanan bir ortamda yargılanmadan kendilerini ifade edebilecekleri bir fırsatın olması olduğu belirtiliyor. Ayrıca, cinsel şiddet sonrası bu konuyu yakın çevreleriyle paylaşamayanların, profesyonel bir platformda paylaşma fırsatı buldukları anlaşılmaktadır.

Yalnız olmadığımı hissettim. Ondan sonra kendimi gereken yerde en iyi şekilde ifade edebileceğimi ve bunun gücünü. Hani ararsanız bulacağınızın gücünü hissettim. Yani oturup da "vay benim kaderimmiş" diye üzülmenin yerine arayınca bulunuyor. Kapılar açılıyor yani. Burada o güveni hissettim. Yani varsa bir şey bir çözümü de var. Hani bir sorun varsa çözümü de var. Çözüm odaklı gitmek bana çok iyi geldi.

... [K]endimi bu konumda çok yalnız hissettim çok değişik bir şekilde. Birçok böyle sıkıntılar oldu aileden oldu öyle oldu böyle oldu acayip derecede yalnız hissediyordum. Dernek tamamen yalnızlığımı gidermese de bir nebze de olsun yalnız hissettirmiyordu. Anlık da olsa yalnız hissettirmiyorlar. O konuda çok iyiler arıyorlar.

Derneğin yönlendirmesiyle kızıma pedagog desteği verildi. 6 ay kadar sürdü. Beklentimi karşıladı resmen. Çünkü yine diyorum o dönem kimse yardımcı olmadığı için tereddütteydim. Devlet sonuçta yardımcı olmuyor dernek ne kadar yanımda duracak ki diye çekincelerim vardı. En azından bir ara ne kaybedeceksin dedim kendime. Aradıktan sonra neredeyse bütün beklentilerimi karşıladı.

5 cdestek.org'un etkisinin değerlendirilmesi?

2020 yılı Şubat ayında başlatılan cdestek.org web sitesi, hayatta kalanlara destek sağlamayı sürdürmektedir. Bu web sitesi, cinsel şiddete maruz bırakılanların haklarını, başvuru mekanizmalarını ve nasıl destek alabileceklerini içeren bilgiler sunmanın yanı sıra, düzenli olarak güncellenen İstanbul Birimler Haritasını da yaygınlaştırmaktadır. cdestek.org'un etkisini anlamak için kullanılan her sayfada yer alan bir veya iki soruluk anketler ile web sitesine ait Google istatistikleridir. Ancak, web sitesinin ziyaretçi sayısı düşünüldüğünde, anketlere yanıt veren kullanıcı sayısının oldukça az olduğunu belirtmek gerekir. Bu nedenle, bu bölümde temel veri kaynağı olarak Google istatistik verileri kullanılmıştır.

Csdestek.org'un geliştirilmesi ve güncel tutulması konusunda 2022 yılı boyunca atılan adımlar ise şöyledir. 2022 yılında Csdestek.org için cinsel şiddet konusunda hak temelli çalışmalar yapan bir editörle işbirliği yapılarak geri bildirim alınmıştır. Web sitesi içeriği ve kullanım şekline yönelik bir geri bildirim anketi hazırlanmış ve cinsel şiddet alanında çalışan kişilerle paylaşılmıştır. Raporlanarak dernek içinde kullanıma açılan anket sonuçlarından hareketle ve geçmiş yılın ihtiyaçları doğrultusunda, 8 adet öz yardım yazısı tespit edilmiş, çevirisi yapılmış ve yayınlanmıştır.

Eklene yazılar şunlardır:

- Cinsel Şiddete Maruz Bırakıldığımı Nasıl Anlarım?
- Cinsel Şiddetten Hayatta Kalanlarla Sağlıklı İletişim Kurmanın İpuçları
- Yetişkin Erkeklerle ve Oğlan Çocuklarına Yönelik Cinsel Şiddet
- Cinsel Şiddetten Hayatta Kalanlara Yönelik Destekleyici ve Destekleyici Olmayan Tepkiler
- Cinsel Şiddet Deneyimini Paylaştığınız Kişinin Duyguları
- Cinsel Şiddet Deneyimini Sevdiklerinize Anlatmak
- Çocukken Yaşanan Cinsel İstismardan İyileşmek
- Cinsel Şiddet Sonrası Psikoterapi Sürecinde Terapistinize Sorabileceğiniz Sorular

Bu öz yardım yazıları, csdestek.org'un kaynak olarak kullanım kapasitesi ve etkisine önemli katkı sunmaktadır.

Toplam Ziyaretçi Sayısı:

Verilen tablo ve grafikten anlaşıldığı üzere, 2022 yılı boyunca csdestek.org web sitesi 9.707 ziyaretçi almıştır. Önceki yıl ise bu rakam 12.000 civarında idi. 2021 yılında da yoğun ziyaretçi dönemleri reklam kampanyaları ile ilgiliydi. 2022 yılında da benzer bir eğilim kaydedilmiştir. Csdestek.org için Temmuz ve Ekim aylarında reklam verilmiştir.

Ay	Ziyaretçi
Ocak	422
Şubat	453
Mart	533
Nisan	558
Mayıs	580
Haziran	607
Temmuz	3663
Ağustos	409
Eylül	351
Ekim	1038
Kasım	573
Aralık	520
TOPLAM:	9707

Açılış Sayfası:

Genel olarak sitenin açılış sayfaları 2021 yılı verisi ile paralellik göstermektedir. Dikkat çeken bir konu ise; 2021 yılındaki siteye "Acil Destek Durumları" sayfası aracılığı ile gelen kişi sayısı 937 iken, bu sayı 2022 yılında 1397'ye yükselmiştir. Diğer sayfalarda belirgin bir değişiklik yokken bu sayfada yükseliş olması; sitenin bu sene acil destek amacı ile daha fazla kullanılmaya başladığı şeklinde yorumlanabilir. Öte yandan 2022 yılında reklam verilen sayfa özyardım iken, bu sayfanın açılış sayfası olarak alt sıralarda yer alıyor olması dikkat çekicidir. Özyardım konusunun web sitesi kullanıcıları ve cinsel şiddetten hayatta kalanlar arasında yaygınlığının artırmaya dönük çalışmaların güçlenerek devam etmesi gerekli görülmüştür.

Açılış Sayfası	Ziyaretçi Sayısı
Ana Sayfa	1412
/acil-destek-durumlari	1397
/cinsel-siddet-tanimi-turle-ri-kavramlar	861
/istanbul-birimler-haritasi	240
/tr/oz-yardim-ve-iyilesme	215
/ar/yanlis-inanislar-ve-gercekler	140
/tr/travma-sonrasi-stres-bozuk-lugu-icin-topraklama-teknikleri	115
/tr/istanbul-birimler-haritasi	113
/tr/tecavuzden-ve-cinsel-trav-madan-iyilesmek	108
/tr/oz-yardim-yazilari	101

Çıkış Sayfası:

Web sitelerinin etkililiği, ziyaretçilerin sayısı ve davranışları gibi faktörlerin izlenmesi ve analiz edilmesi, web sitelerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için önemlidir. Yukarıdaki tabloda yer alan veriler, 1412 kişinin web sitesine anasayfadan giriş yaptığını göstermektedir. tablosundaki veriler ise 1041 kişinin anasayfa üzerinden siteyi terk ettiğini göstermektedir. Bu veriler arasındaki fark, yani 371 kişi, anasayfa üzerinden siteye giriş yapmış ve daha sonra başka sayfalara yönelerek site içinde gezinmeye devam etmiştir.

2021-2022 yılları karşılaştırıldığında, "Acil Destek Durumları" sayfasını ziyaret eden ve ardından siteden ayrılan ziyaretçi sayısı 902'den 1381'e yükselmiştir. Diğer çıkış sayfalarının verileri ise 2021 verileriyle benzerlik göstermektedir. Bu sayfanın açılış sayfası olarak da yoğun ziyareti, acil destek konusunda web sitesinin bilinirliğinin arttığını göstermektedir.

Çıkış Sayfası	Ziyaretçi Sayısı
/acil-destek-durumlari	1381
Ana Sayfa	1041
/cinsel-siddet-tanimi-turle-ri-kavramlar	849
/istanbul-birimler-haritasi	231
/tr/istanbul-birimler-haritasi	202
/tr/oz-yardim-ve-iyilesme	199
/tr/basvurabilecegim-yerler	167
/ar/yanlis-inanislar-ve-gercekler	141
/tr/tecavuzden-ve-cinsel-trav-madan-iyilesmek	119
/tr/travma-sonrasi-stres-bozuk-lugu-icin-topraklama-teknikleri	114

İkinci Sayfa:

Ziyaretçilerin siteye giriş yaptıktan sonra ikincil ziyaret sayfası tercihleri incelendiğinde, "Başvurabileceğim Yerler" sayfasının birinci sırada, "Ana Sayfa" sayfasının ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Bu durum, ziyaretçilerin web sitesi üzerinden başvuru yapma eğiliminde olduğunu ve destek taleplerinin arttığını göstermektedir. 2021 yılı verilerine göre, ikinci ziyaret sayfası sıralamasında en üstte "Cinsel Şiddet Tanımı Türleri Kavramlar" sayfası yer alırken, 2022 yılında "Başvurabileceğim Yerler" sayfası birinci sırayı almıştır. Bu durum, ziyaretçi kitlesinin destek alma eğiliminde 2021 yılına kıyasla daha yüksek bir oranda olduğunu göstermektedir.

Bu veriler, web sitesinin kullanıcı ihtiyaçlarına yönelik içerik ve hizmetlerin sağlanmasında rehberlik etmektedir. "Başvurabileceğim Yerler" sayfasının öne çıkması, ziyaretçilerin acil destek ihtiyaçlarına odaklanılması gerektiğini ve bu konuda daha fazla bilgi ve kaynak sunulmasının önemli olduğunu göstermektedir.

İkinci Sayfa	Ziyaretçi Sayısı
/tr/basvurabilecegim-yerler	199
Ana Sayfa	174
/tr/beni-yonlendir	148
/cinsel-siddet-tanimi-turle-ri-kavramlar	120
/acil-destek-durumlari	108
/tr/istanbul-birimler-haritasi	99
/tr/oz-yardim-nedir	98
/tr/cinsel-siddet-tanimi-turle-ri-kavramlar	73
/tr/acil-destek-durumlari	58

Ziyaretçinin Yönlendiği Site/Kaynak

Ziyaretçilerin %36'sı, siteye erişimlerini Facebook üzerinden gerçekleştirmiştir. Facebook, tüm kaynaklar içinde en büyük paya sahip olmuştur. Ayrıca, ziyaretçilerin toplam %43'ü Facebook, Twitter, Instagram ve Youtube gibi sosyal medya platformları üzerinden siteye erişmiştir. Bu da sosyal medyanın önemli bir trafik kaynağı olduğunu göstermektedir.

%16'lık bir dilim, doğrudan trafik yoluyla, yani internette arama yapmadan, sitenin adresini tarayıcısına yazarak siteye ulaşmıştır. Bu oran %14'ten %16'ya yükselmiştir ve cs-destek.org alan adının bilinirliğinin arttığını göstermektedir.

Arama motorları üzerinden organik olarak siteye erişen ziyaretçilerin oranı %33 olarak tespit edilmiştir. Bu ziyaretçiler, reklam olmadan ve anahtar kelimeler kullanarak yapılan aramalarla siteye ulaşmışlardır. Bu oran, 2020'de %1.8, 2021'de %21 ve 2022'de %33 olarak kaydedilmiştir. Bu durum, sitenin arama motorları tarafından sıklıkla ziyaret edildiğini ve içeriğinin kabul gördüğünü, referansının güçlendiğini göstermektedir. İçerik çeşitliliği arttıkça, organik erişim oranının daha da yükselmesi beklenmektedir. Bu durum, ilerleyen dönemlerde reklam kampanyalarına olan ihtiyacı azaltabileceğinizi göstermektedir.

Son olarak, diğer web sitelerinden yönlendirilen ziyaretçilerin oranı %6.4 olarak belirlenmiştir. Bu verilerin tümü dikkate alındığında, 2021-2022 döneminde Facebook trafiğinin azaldığı, doğrudan trafik ve organik erişim oranlarının ise arttığı görülmektedir. Ayrıca, e-posta grubu üzerinden gelen ziyaretçi sayısının benzer seviyelerde kaldığı belirtilmiştir. Bu veriler, iletişim stratejilerinin gözden geçirilmesi ve içeriğin çeşitlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Kaynak-Tür	Kullanıcı	Kullanıcı (%)
Facebook	3586	%36,71
Google / Organik Arama	3238	%33,15
Doğrudan Erişim	1632	%16,71
Instagram	485	%4,96
cinselsiddetlemucadele.org	337	%3,45
linktr.ee	192	%1,97
Twitter	161	%1,65
visitmy.bio / referral	41	%0,42
CŞMD Email Duyuru Grubu	29	%0,30
Baidu Arama Motoru	20	%0,20
Yandex Arama Motoru	12	%0,12
nomoredirectory.org	10	%0,10
bianet.org	6	%0,06
Yahoo Arama Motoru	5	%0,05
bizimaramizda.org	4	%0,04
sivilalan.com	4	%0,04
youtube.com	4	%0,04
linkedin.com	3	%0,03

Kullanıcıların Profili:

Ziyaretçilerin Beyan Edilen Cinsiyet/Yaş Kategorisi

Tarayıcılarından yaş ve cinsiyet bilgileri Google tarafından tespit edilebilen 3630 ziyaretçi üzerinde yapılan analiz, site ziyaretçilerinin demografik dağılımını göstermektedir ve genel bir perspektife sahip olması muhtemeldir. Bu ziyaretçilerin %60.5'i kadın ve %39.5'i erkek olarak tespit edilmiştir. Özellikle, 2021 yılında %49 olan erkek ziyaretçi oranının 2022 yılında %39.5'e düşmesi önemli bir değişiklik olarak kaydedilmiştir.

Kadın (35-44) yaş grubundaki ziyaretçi oranı %5 artarak en yüksek seviyeye çıkmıştır ve en fazla ziyaretçiye sahip yaş grubu olmuştur. Kadın (18-24) yaş grubundaki ziyaretçi oranı ise %6 artarak ikinci sırada yer almıştır. Ayrıca, tüm yaş gruplarındaki erkek ziyaretçi sayısında bir azalma gözlenmiştir.

Bu sonuçlar, siteye ilgi gösterenler arasında 18-44 yaş arasındaki kadınların hala baskın bir profil oluşturduğunu, erkeklerin ilgisinin/erişiminin ise önemli ölçüde azaldığını göstermektedir.

Cinsiyet/Yaş	Kullanıcılar (%)	Kullanıcılar
Kadın 35-44	%12,89	468
Kadın 18-24	%12,26	445
Kadın 25-34	%12,23	444
Kadın 45-54	%11,49	417
Erkek 25-34	%8,93	324
Erkek 35-44	%8,51	309
Kadın 55-64	%8,15	296
Erkek 45-54	%8,10	294
Erkek 18-24	%7,93	288
Erkek 55-64	%4,30	156
Kadın '65+	%3,50	127
Erkek '65+	%1,71	62
	TOPLAM:	3630

Ziyaretçilerin Bulunduğu Şehir

Ziyaretçilerin %43'ü İstanbul, toplamda ise %63'ü İstanbul-Ankara-İzmir şehirlerinden gelmişlerdir.

Ziyaretçilerin %37'si ise üç büyük şehir dışından gelmişlerdir. En çok ziyaretçi barındıran ilk 8 şehir her iki senenin tablosunda da değişmemiştir.

Bu sebeple de ilk 8 şehir verisini “8 Büyük Şehir” olarak kabul edebileceğimiz genişletilmiş bir kabul yaparsak:

2021 yılında toplam ziyaretçilerin %78.5'i “8 Büyük Şehir” bölgesinden gelmişken; 2022 yılında bu oran %77.9 olarak not edilmiş olup; çok fazla değişim göstermemiştir. Ancak dikkat seçen bir veri İstanbul'dan gelmiştir: 2022 yılında İstanbul kaynaklı ziyaretçilerin oranı 2021'e göre artarak %31.8'den %43.5'e çıkmıştır. Bu dikkat çeken artış; sitenin daha çok batılı/şehirli kitlelerce kullanılmaya doğru dönüştüğü fikrini ortaya koymaktadır.

Bölge	Kullanıcılar	Kullanıcılar (%)
Istanbul	3301	%43,55
Ankara	880	%11,61
Izmir	646	%8,52
Bursa	279	%3,68
Antalya	227	%3,00
Adana	218	%2,88
Gaziantep	177	%2,34
Konya	177	%2,34
Mersin	157	%2,07
Diyarbakir	137	%1,81
-Virginia-	126	%1,66
Kocaeli	125	%1,65
Samsun	118	%1,56
Eskisehir	114	%1,50
Kayseri	110	%1,45
Hatay	109	%1,44
Balikesir	98	%1,29
Aydin	96	%1,27
Denizli	91	%1,20
-Dublin-	89	%1,17
Kahramanmaras	86	%1,13
Manisa	75	%0,99
Tekirdag	74	%0,98
Mugla	69	%0,91

Ziyaretin Dili

Ziyaretçilerin siteye erişiminde kullandıkları cihazların diline göre derlenmiş verilere göre, Türkçe dilinin değişmediği görülmektedir. Ancak, Arapça dilinin kullanım oranı %9'dan %3'e gerilemiştir. Buna karşılık, İngilizce dilinin kullanım oranı %4'ten %12'ye yükselmiştir.

Bu değişimler, sitenin kullanıcı profili açısından önemli ipuçları sunmaktadır. Artan İngilizce dilinin kullanımı, siteye erişen kullanıcıların daha çok batılı veya şehrli profillere doğru değiştiğini göstermektedir. Öte yandan Arapça dilinin azalması, Arapça konuşan ziyaretçilerin siteye olan ilgisinin azaldığını göstermektedir. Bu veriler, sitenin hedef kitlesine yönelik dil ve içerik stratejilerinin gözden geçirilmesini gerektirebilir.

Ziyaretçi Dili	Kullanıcı	Kullanıcı (%)
Türkçe	7802	%83,69
İngilizce	1140	%12,23
Arapça	280	%3,00
Çince	74	%0,79
Almanca	27	%0,29

6 Sonuç ve Öneriler

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin hayatta kalanlar ve yakınlarına destek sağlamak amacıyla yürüttüğü çalışmaların etkisinin 2022 yılında ölçüldüğü bu araştırmada, dernek ekibinin veritabanına kaydettiği demografik veriler analiz edilmiş ve destek sistemi ile bu sistemin bir parçası olan csdestek.org web sitesinin etkisi değerlendirilmiştir. Öte yandan, hayatta kalan ve yakınlarına anket uygulanmış ve derinlemesine görüşmeler sağlanmıştır. Elde edilen veriler ışığında, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin yürüttüğü destek sistemi hakkında bazı sonuçlara ve önerilere ulaşılmıştır. Bu sonuç ve önerilerin, destek sisteminin geliştirilerek etkisinin artırılması için derneğe bir yol haritası niteliğinde olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın demografik veri analizi bölümünde, dernek ekibinin kaydettiği veriler incelenmiştir. Bu veriler arasında yaş, cinsiyet, sosyoekonomik durum, etnik köken, coğrafi konum ve cinsel şiddet türü gibi başvuru sürecine dair faktörler yer almaktadır. Bu bilgiler, derneğin destek sistemi ve kaynaklarını daha iyi yönlendirmesine yardımcı olmak için gerekli işlevi görmüştür.

Destek sisteminin etkisinin değerlendirildiği bölümde, derneğin sağladığı yönlendirme ve destek çalışmalarının etkisi ölçülmüştür. Bu hizmetler arasında danışmanlık, psikolojik destek ve hukuki destek yer almaktadır. Araştırma, destek hizmetlerinin hayatta kalanların iyileşme sürecine olumlu katkı sağladığını ortaya koymuştur.

Ek olarak csdestek.org web sitesinin etkisi değerlendirilmiştir. Web sitesi aracılığıyla sağlanan bilgiler, kaynaklar ve çevrimiçi destek hizmetleri incelenmiştir. Araştırma, web sitesinin cinsel şiddete maruz bırakılanlara ulaşma, bilinçlendirme ve destek sağlama konusunda etkili bir araç olduğunu göstermiştir. Web sitesinin kullanıcı dostu arayüzü, güvenilir bilgileri ve erişilebilir kaynaklarıyla destek sisteminin bir parçası olarak önemli bir rol oynadığı vurgulanmıştır.

Ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'ne bazı öneriler sunulmuştur. Bu öneriler, destek sisteminin daha etkili hale getirilmesini ve daha fazla kişiye ulaşmasını sağlamayı amaçlamaktadır. 2022 yılı bazında yürütülen bu araştırma, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin destek sisteminin etkisini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla önemli bir adımdır. Elde edilen sonuçlar ve öneriler, derneğin daha etkili hizmetler sunmasına, hayatta kalanların güçlenmesine ve haklarına erişimlerini sağlamasına yardımcı olacaktır.

Destek sistemine ulaşan başvuru sahiplerinin ilk temaslarında karşılaştığı profesyonellik ve kullanılan dil-üslup onları haklarını aramak noktasında güçlendirici bir etkiye sahiptir. Bu bağlamda uzmanın aldığı süpervizyon desteği bu sistemin en kritik özelliklerinden olmuştur. Sistem uzmanlarının kendi alanlarının uzmanlarından sistemli süpervizyon almaya devam etmeleri, bunu sistemin öncelikli özelliği olarak konumlandırmak önemlidir.

2021 de önerilen destek hattının erişilebilir olduğu saat/gün bilgisi hayatta kalanlar tarafından uyumlanılan bir özelliğe dönüşmüş ve erişimde herhangi bir zorluk yaşanmamıştır.

Başka şehirlere yönlendirme desteği konusunda lokasyon, temas kişisi kurum bilgisine ulaşmak için uzman ayrıca araştırma yapmak zorunda kalıyor bu da uzmanın iş yükünü artırıyor. Ayrıca bunun sonucunda kimi zaman yönlendirme yerleri hayatta kalanı tatmin etmemektedir. Bu nedenle destek sisteminin coğrafi etki alanının güçlenmesi için tedbirler alınması önemlidir.

Destek hattı aracılığıyla sağlanan yönlendirme hizmetlerinin hayatta kalan ve yakınları tarafından ücretli olabileceği yönündeki endişesi, kimi zaman onları süreçten uzaklaştırma potansiyeli taşımaktadır. Bu nedenle destek hattı ile sağlanan tüm hizmetlerin ücretsiz olduğuna dair bilginin daha görünür hale getirilmesi önerilmektedir.

Destek sistemine başvuru yapanların çoğunun derneğe sosyal medya kanalları aracılığıyla ulaştığı görülmüştür. Sistemin görünürlük çalışmaları planlanırken bu faktörün dikkate alınması ve görünürlük çalışmalarında sosyal medya kanallarına ağırlık veril-

mesi önemlidir. Öte yandan diğer kurumlardan yönlendirme ile gelen başvurular da mevcuttur. Kurumsal ilişkilerin artırılması bu türden başvuru kanallarının ağırlığını da artıracaktır.

2021 yılında olduğu gibi bu yıl da başvuru sahiplerinin, destek hattına ulaşmaları sayesinde kendilerini daha az yalnız ve çaresiz hissettiği görülmüştür. Ayrıca destek sisteminde uzmanın yürüttüğü vaka takibi de hayatta kalanlarının sürece devam etme güçlerini de artırmaktadır.

Ruh sağlığı ve hak temelli sosyal hizmet alanında çalışan profesyonellerin belirli zaman dilimlerinde rotasyonla çalışıyor olmaları, bu tür sistemlerin devamlılığı için başvuru alanı bir tekniktir. Destek sisteminde çalışan profesyonellerin iyilik hallerinin sürekliliğini sağlamaya dönük bir planlama olarak önümüzdeki yıllarda, derneğin kaynakları çerçevesinde, rotasyonla çalışma destek sistemine entegre edilebilir.

Csdestek.org'un hedef kitesini daha iyi anlamak ve ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan analizler, web sitesinin kullanıcı deneyimini geliştirmek için odaklanması gereken alanları belirlemiştir. Acil destek ve başvuru yerleriyle ilgili bilgilerin vurgulanması ve erişilebilir hale getirilmesi, kullanıcıların cinsel şiddet sonrası destek ihtiyaçlarına cevap verme konusunda önemli bir adımdır. Bu bağlamda ilk karşımıza çıkan veri; Csdestek.org, yıllar içinde destek hedefine daha net ulaşan ve kullanım alanı netleşmiş, amaca uygun bir web sitesine dönüşmesidir. Ziyaretçi sayısında bir düşüş olsa da, kullanıcıların acil destek ve başvuru yerleri konusunda bilgi alma eğilimine odaklandığını gösteren veriler bu dönüşümün işaretidir.

Ayrıca, dil, şehir ve yaş-cinsiyet dağılımı ise web sitesinin “büyük şehirli” “kadın” kullanıcılara hitap eden bir araca dönüştüğünün göstergesidir. Bu durum, stratejik planlama sürecinde hedef kitleye yönelik özel politikaların belirlenebileceğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca, dil, şehir ve yaş-cinsiyet skalası üzerindeki analizler, web sitesinin hedef kitleye daha iyi ulaşmak için stratejik planlama yapılmasını sağlamıştır. Büyük şehirli kadın kullanıcıların web sitesine ilgi gösterdiği ve ihtiyaçlarını karşılamak için siteye eriştiği

gözlemlenmiştir. Bu bağlamda, web sitesinin içerik stratejisinin, kullanıcıların beklentilerini karşılamaya yönelik olarak şekillendirilmesi önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, csdestek.org'un kullanıcı odaklı bir web sitesine dönüşmesi için yapılan analizler, hedef kitlenin ihtiyaçlarını daha iyi anlama ve web sitesini optimize etme yolunda önemli bir rehberlik sağlamaktadır. Stratejik planlama sürecinde hedef kitleye yönelik özel politikalar belirlenerek, web sitesinin kullanıcı deneyimini daha da geliştirmek ve hedeflerine daha etkili bir şekilde ulaşmak mümkün olacaktır.

2022 yılında destek sisteminin etkisinin değerlendirildiği bu araştırmanın sonuçları göstermektedir ki Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, cinsel şiddet konusunu Türkiye'de konuşulur ve tartışılır hale getirmek için hayatta kalanlara ve yakınlarına destek ve güçlendirme çalışmalarıyla birlikte csdestek.org web sitesini etkili bir şekilde kullanmaktadır. Bu yıl da, cinsel şiddet konusunda yapılan araştırmalara dayanan bilgi ve veri kaynaklarının oldukça sınırlı olduğunu vurgulamak önemlidir. Bu bağlamda, bilgi kaynağı oluşturarak, aynı zamanda cinsel şiddet sonrası destek mekanizmalarının yasal ve hukuki açıdan daha iyi tanımlanmış ve erişilebilir olduğu bir toplumun oluşmasına katkıda bulunmayı dileriz.

 cinselsiddetlemucadele

 cs_mucadele

 cinselsiddetlemucadelederneđi

 CinselŞiddetleMucadeleDerneđi

www.cinselsiddetlemucadele.org - info@cinselsiddetlemucadele.org

